

Иүксөк мәфкурәли бәди әсәрләр ярадаг

Азәрбайҗан совет әдәбиятының инки-шафы үчүн М. Ч. Бағыров йолдаш ил-ләрден бәридир ки, чидди гайгы кәстәрир.

М. Ч. Бағыров йолдаш бизи һәмшә мүасир һәятдан, бу күнүн фәдакар ин-санларындан язмага дә'вәт әтмишдир. Азәрбайҗан совет язчыларының бу сә-һәдә әдә әтдийи пәндийәтләрә бахмәяраг дәмәлийик ки, әдәбиятымыз халгымызга һәлә дә аяглаша билмир. Бағыров йолда-шын дедийи ки, бунун сәбәби язчыла-рымызын дүнянын ән пәчиб арзу вә әмәл-ләрини өзүндә тәһәссүм әтдирән совет адамларының һәятыны лазымынча өйрән-мәмәсидир. Бағыров йолдаш өз мә'рузәси-нин бир ериндә чох һаглы оларак кәстәр-мишдир ки, «совет әдәбийяты вә инчәсә-нәттиндәки һәгиги хәлгилийи совет адамы-нын сосялист фәалийәтиндән, онун йүк-сәлмиш олан мәдәни тәләбатындан айыр-маг олмас». Биз бу мәдәни тәләбаты пә-зәрдә тутмаг, сосялист адамыны билавәси-тә һәятда ардычыл сурәтдә өйрәнмәк әвә-зинә, ону әксәрән язы масамызын даһын-дан көрмүшүк.

Гейд әтмәк лазымдыр ки, биз бир-бири-мизә аз кәмәк әдирик. Әсәрләримизин оху-нүшуну бәлшевик принципаалыгы илә тәнгид әтәшиндән кәчирмәйә вә нөгсанла-ры арадан галдырмага аз фикир веририк. Бағыров йолдашын дедийи ки, әдәбийят вә инчәсәнәтизмизин керилийинә башлыча оларак әдәби тәнгид мүгәссирдир. Әдәби тәнгидримиз ялныз идея чәһәтиндән де-йил, тәнгидчилик сәнәти чәһәтиндән дә кәсәрсиз олмушдур.

Тәнгидимиздә либерализм, достбазлыг, горхагыг, совет тәнгидчисинә ярашмаан сифәтләр, индәчилик узун заман өзүнү кәстәрмишдир. Вахтында нөгсанлары кәс-тәрмәк әвәзинә бә'зи тәнгидчиләр дост га-зәпмага чалышырлар. Белә олмасайды,

әдәбиятымызын инкишафы үчүн зәрури олан мәсәләләри унутуб, һәйдәр һүсейно-вун буржуа милләтчилиийи тәблиг әдән «XIX әсрдә Азәрбайҗанда ичтиман вә фәд-сәфи фикир тарихиндән» әдди зәрәрли ки-табына мәдһийәләр язылмазды; Мәммәд Ариф вә Мәһди һүсейнин милләтчилик тә-зәһүрү вахтында кәския тәнгид әтәшинә тутуларды. Тәнгидчиләримиз әдәбиятымы-зын инкишафы үчүн дәмәк олар ки, сон дәрәҗә аз сә'й кәстәрирләр.

Азәрбайҗан Совет Язчылары даһа сә-мәрәли ишләйә биләрләр. Язчылыг сүр'-әти, вүс'әти гәнаәтбәхш дейилдир. Күнүн тәләбине чаваб верән йүксәк мәфкурәли бәдди әсәрләримиз мәтбуатда аз-аз көрү-нүр. Биз һәят һәгигәтини дәриндән өй-рәнмәйә даһа чидди дигтәт етирмәлийик. Белә әтмәйән язчы инкишаф әдә бил-мәз.

Бағыров йолдаш бизи яланчы хәлгилик-дә дә чидди мүбаризәйә чағырыр. Яланчы хәлгиликлә мүбаризә һәяты даһа дүзкүн кәстәрмәйә, сосялизм һәгигәтини даһа дол-гун тәрәннүм әтмәйә сөвг әдир. Биз һәлә дә көһнә образлардан, милли мәдһудийәтә апаран образлардан ахамызын гуртара билмәмиз.

Бағыров йолдаш бу тарихи мә'рузәсиндә нөгсанларымызы арадан галдырмаг, әдә-бийятымызын габага апармаг үчүн бизи ярадычылыгыда партияны олмага, тәнгид вә өзүнүтәнгидә ишчимнәдә даһа чох ер вер-мәйә чағырыр.

Совет язчысы миллионларын сәнәткәры олдуғундан о миллионларла ирәиләмәк үчүн халгын вә партиянын сәсини вахтында әшитмәли, онун тәләбине чаваб верәчәк әсәрләр яратмалыдыр.

М. РАНИМ.